

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	5.Kf.700.370/2024/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság (8000 Székesfehérvár, Deák Ferenc utca 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Ozsváth Zsolt kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, felperes (11., 12. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 5.K.700.084/2024/10. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezéssel támadott részét megváltoztatja, és a felperes részére fizetendő megbízási díjat 328.525 (háromszázhuszonnyolcezer-ötszázhuszonöt) forintra felemeli, továbbá kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 16.600 (tizenhatezer-hatszáz) forint elsőfokú perköltséget. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban szolgálatirányító parancsnok, majd parancsnok¹ beosztásban teljesített szolgálatot a Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság helységi Rendőrkapitányság állományában. A szolgálatirányító parancsnok munkakörben a járőrök munkáját irányította, valamint a küldések tekintetében a közlekedési helyszínelők és a bűnügyi helyszínelők munkáját is. A 2022. július 1. napjától ellátott parancsnok¹i beosztásában valamennyi városi körzeti megbízottat irányította és ellenőrizte; saját megbízotti körzete nem volt. Ezen beosztásai mellett rendszeresen látott el járőri és egyéb feladatokat, melynek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát az alperes vezetője megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2020. november 1. napjától 2023. augusztus 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 521.779 forint megbízási díj és késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére. A megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 50%-ában jelölte meg, kivéve azon hónapokat (2021. február, március, november hónap; 2022. július hónap; 2023. április, május, július és augusztus hónap), amikor három, vagy azt meghaladó eltérő szolgálatot teljesített, mert ezen szolgálatokra az illetményalap 75%-os mértékében igényelte a megbízási díjat. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjait is megjelölte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 260.890 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát; ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján a jogszabályi feltételek fennállására megalapozott következtetés nem volt levonható, így azt vizsgálta, hogy a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogosult-e a megbízási díjra, figyelemmel arra, hogy az alperes a felperes állításait és jogértelmezését vitatta, azonban a felperes által ellátott szolgálatokra vonatkozó kimutatást nem. A szolgálatirányító parancsnoki, parancsnok¹i beosztás és a járőri beosztás az állománytáblában rendszeresített elkülönülő beosztások, erre figyelemmel a felperes által a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett járőri és egyéb rendőri feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak voltak, így az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a szolgálatparancsoki szabályzat alapján és a felperes parancsnok¹i munkakörét ellátva köteles lett volna járőri és egyéb rendőri feladatok ellátására; még a körzeti megbízotti csoport létrehozása sem eredményezhette a felperes beosztásától eltérő szolgálat ellátását. Az alperes a Hszt. 60-61. §-ai alapján az ideiglenes átrendelés szabályaira is megalapozatlanul hivatkozott, miután hiányzott a – jogszabály által megkövetelt és garanciális elemeket tartalmazó – írásbeli elrendelés. A felperes nem járőri, járőrvezetői munkakörre kapott

kinevezést és munkaköri leírást, ezért rendszeresen, nem eseti jelleggel megbízási díj megfizetése nélkül nem volt köteles ellátni az egyéb rendőri feladatokat. A rendszerességet illetően megállapította, hogy a felperes összesen 34 hónapot érintően jelölte meg a kereseti igényét, ám a kimutatások szerint 17 hónapra állapítható meg, hogy többször, két vagy több alkalommal látott el a beosztásához nem tartozó rendőri szolgálatot, amely a keresettel érvényesített hónapok 50%-a. Így az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 50%-ban látott el rendszeresen a beosztásához nem tartozó rendőri feladatokat. Megállapította, hogy a Hszt. 2023. február 1-től hatályos 71. § (3) bekezdése értelmében is jogosult a megbízási díjra, figyelemmel arra, hogy a beosztásába nem tartozó feladatokon kívül az általa nem eseti jelleggel ellátott feladatokkal jelentős többletmunkát végzett; helyzete speciális volt a perrel érintett időszakban, miután szolgálatirányító parancsnok, illetve parancsnokli beosztást látott el, így az adott szervezeti egység, a foglalkoztató feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a vezetői feladatok ellátására vonatkozó területen kellett ellátnia. Érvelése szerint a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezése alapján is jogosult a felperes a megbízási díjra, tekintettel a rendszeresen előforduló, jelentős többletfeladat ellátására, így a felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megalapozottnak találta. Rögzítette, hogy a megbízási díjra jogosultságot a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján a többletfeladattal érintett hónapok száma alapozza meg. Az ellátott többletfeladatok mennyisége és azok folyamatossága alapján az illetményalap 50%-ban meghatározott megbízási díj arányos ellentételezést jelent; így a rendvédelmi illetményalap 50%-os mértékében állapította meg a felperest megillető megbízási díjat az alaposnak ítélt 17 hónap vonatkozásában; ezt meghaladóan a kereset elutasításáról rendelkezett. Figyelemmel arra, hogy a pernyertesség és a pervesztesség aránya közötti különbséget nem találta jelentősnek, így a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles a perköltség megtérítésére, a felek a saját felmerült költségeiket maguk viselik.

A fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes és a felperes is fellebbezést terjesztett elő.

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság a felperes keresetének a Hszt. módosítása utáni, 2023. április, május, július és augusztus hónapra vonatkozó részét utasítsa el, egyúttal a felperes részére fizetendő megbízási díj mértékét 183.590 forintra szállítsa le. Ezen túlmenően a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte. Fellebbezésében az ítélet keresetet részben elutasító rendelkezését nem támadta, továbbá a peresített időszakból kizárólag a 2023. február 1-jét követő időszakot támadta. Megsértett jogszabályhelyként a Hszt. 2023. február 1. napjától hatályos 71. § (3) bekezdését és a 102. § (1) bekezdés b) pontját, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1)-(2) bekezdését, a Pp. 279. § (1) bekezdését, továbbá a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket jelölte meg. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben hibásan állapította meg és téves jogértelmezésre jutott, amikor a felperes keresetének 2023. április, május, július és augusztus

hónapokra helyt adott. A Hszt. 71. § (3) bekezdésének, illetve 102. § (1) bekezdés b) pontjának 2023. február 1. napi hatállyal bekövetkezett módosítása útján a jogalkotó azt a logikátlan és a józan észnek is ellentmondó gyakorlatot kívánta felülrni, amely szerint a rendőrnek a szolgálat ellátása során akkor is csupán a beosztásához tartozó feladatok ellátására lehet külön díjazás nélkül utasítást adni, ha a beosztásához tartozó feladat nincs, vagy annak ellátása a rendőr részéről nem indokolt. Lényegében ezekben az esetekben a rendőr a havi illetménye ellenében feladatot nem lát el, miközben lenne olyan feladat, melynek elvégzésére képzettséggel, végzettséggel rendelkezik.

[6] Hangsúlyozta, hogy a Hszt. 71. § (3) bekezdésének módosított szövege az eseti jelleget és a jelentős többletmunka végzését együttes, konjunktív feltételként írja elő, ugyanakkor az elsőfokú bíróság az érintett, 2023. április, május, július és augusztus hónapokra önmagában a nem eseti jelleggel ellátott feladatot jelentős többletmunkának tekintette. Érvelése szerint az elsőfokú ítéletből nem derül ki, hogy a bíróság mely tények alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a nem eseti jelleggel ellátott feladatokkal jelentős többletmunkát végzett; ezáltal nem tett eleget indokolási kötelezettségének, mellyel megsértette a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében foglaltakat. Hangsúlyozta: a felperes 2023. február 1-jét követően a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint a rendes szolgálat ellátása során a helységi Rendőrkapitányság feladatkörén belül ellentételezés nélkül volt köteles annak a szolgálati feladatnak az ellátására, amely ugyan nem tartozik a beosztásához, de arra végzettséggel, képzettséggel rendelkezik. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem mutatta be a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltételek vizsgálatát, így ítéletéből ki sem derül, hogy mely tények alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezés alapján is jogosult megbízási díjra.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Kiemelte: az alperes fellebbezése a peresített időszakból kizárólag a 2023. február 1-jét követő időszakot támadta, mellyel összefüggésben megalapozatlanul és jogi tévedéssel hivatkozik a Hszt. 102. (1) bekezdés b) pontjának szabályaira, mert azok nincsenek összefüggésben a megbízás rendelkezéseivel. Ilyen jogalkotói szándék nem olvasható ki, hiszen nem a megbízás szabályainál rögzítette ezen módosítást a törvény, hanem teljesen eltérő normakörnyezetben, az utasítás teljesítésének szabályainál. A per tárgya megbízási díj - erre irányul a kereset -, nem a Hszt. 102. (1) bekezdés b) pontja szerinti ellentételezés, amely a megbízási díjjal nem azonos, annak nem feleltethető meg. Az ellentételezés meglehetősen általános megfogalmazásához képest a megbízás szabályai speciálisak. A felperes megbízási díj igényét nem ronthatja le az a körülmény sem, hogy rendes szolgálati időben látta el a feladatait és arra egyébként képzettséggel rendelkezett, mert amennyiben ezek a körülmények elfogadhatóak lennének, akkor rendes munkaidőben a hivatásos állományú bármely olyan feladatot elláthatna megbízási díj nélkül, amelyre képzettsége, végzettsége alapján képes. Kiemelte: a fellebbezésben támadott 2023. április, május, július és augusztus hónapokra 75%-os megbízási díjat igényelt, amely azt jelenti, hogy ezen hónapokban három vagy azt meghaladó teljes szolgálatát felöltelte az eltérő feladat teljesítése, amelyet eseti jellegűnek semmiképpen sem lehet tekinteni, a jelentős többletmunka megállapítható.

[8] A felperes fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezéssel érintett részében változtassa meg, a felperes teljes keresetének adjon

helyt, ezáltal további bruttó 67.635 forint és annak 2022. május 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezze az alperest, és marasztalja 10.000 forint jogtanácsosi munkadíjból, valamint 6.600 forint útiköltségből, mint készkiadásból álló elsőfokú perköltség, továbbá 10.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (5) bekezdését, valamint a Belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BM rendelet) 10. § (2) bekezdését, továbbá a Belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 35. § (6) bekezdését. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az ügy érdemében helyálló jogkövetkeztetést vont le, azonban a megbízási díj mértékének meghatározásakor logikai hibát vétve azt jogszabálysértő módon számította ki.

[9] Rámutatott: az elsőfokú bíróság a kereset jogalapját megalapozottnak tartotta azokban a hónapokban, amikor a felperes nem eseti jelleggel, nem csupán egyetlen alkalommal látott el a kinevezésétől eltérő feladatokat. Az elsőfokú bíróság által is megállapítottan 17 hónapban a felperes többször látott el a beosztásához nem tartozó rendőri szolgálatot. Az F/4. szám alatti kimutatás alapján megállapítható, hogy a peresített időszakban valóban 17 volt az olyan hónapok száma, amikor a felperes kettő vagy azt meghaladó szolgálatát érintette az eltérő feladat. Kifejtette, fellebbezésével nem támadja az elsőfokú bíróság azon elhatárolását, hogy kizárólag azokra a hónapokra találta megalapozottnak a megbízási díjat, amikor legalább két szolgálatot érintett az eltérő feladat, és elfogadja a törvényi minimumnak megfelelő, az illetményalap 50%-os mértéke szerinti megbízási díjat is, vagyis a havi 19.325 forintot, ami 17 hónapra számítva $19.325 \text{ forint} \times 17 \text{ hó} = 328.525 \text{ forint}$. Ehhez képest az elsőfokú bíróság számítási metódusa az volt, hogy a teljes kereseti követelés, vagyis az 521.779 forint 50%-ának megfelelő mértékben marasztalta az alperest, ami hibás összeget eredményezett. Ez a számítási mód a jogszabályoknak nem felel meg, és nem is racionális, hiszen a kereseti követelés (521.779 forint) meghatározásakor a keresetben megjelöltek szerint 15 hónapra 50%-os, 8 hónapra pedig 75%-os megbízási díjat igényelt. Ebből az következik, hogy a fellebbezési kérelem a 17 hónapra járó, az illetményalap 50%-ának megfelelő 328.525 forint megbízási díj és az ítéletben meghatározott 260.890 forint megbízási díj különbözete, vagyis 67.635 forint. Fellebbezésében az ítélet keresetet részben elutasító rendelkezését nem támadta; a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjával kapcsolatos fellebbezési érvelést pedig nem adott elő.

[10] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[11] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül; így figyelembe vette, hogy az alperes fellebbezése kizárólag a 2023. február 1-jét követő időszakot (2023. április, május, július és augusztus hónapokat) érintette; a felperes fellebbezése pedig a marasztalási összeg hibás számítását támadta, így a másodfokú bíróság is csak ebben a körben

vizsgálódott. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen rögzítette, a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, ám azokból részben (a megítélt megbízási díj összezszerűségének meghatározására vonatkozóan) helytelen jogi következtetést vont le.

[12] Az alperes részben vitatta a megállapított tényállást, ám fellebbezésében nem jelölte meg, hogy a tényállás mely részét, mely megállapításait vitatja; ugyanígy azt sem, hogy ezzel szemben mit tart helyes ténynek és milyen bizonyíték támasztja alá az állítását; mindez a fellebbezésből nem volt kiolvasható. Ez azt jelenti, hogy az alperes a tényállás helytállóságát alaptalanul vitatta, fellebbezéséből megállapíthatóan – a 2023. február 1-jét követő időszak vonatkozásában – valójában az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól.

[13] Ezen felül az elsőfokú ítélet jogi indokolását hiányosnak találta (jelentős többletmunka fennállása, Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazhatósága); ugyanakkor az elsőfokú ítélet az [50]-[52] bekezdésekben ezen releváns indokolásként hiányolt kérdésekre egyértelmű választ ad. Az a körülmény, hogy az alperes számára az indokolás – esetleg – nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az adott, alkalmazott anyagi, illetve eljárásjogi jogszabályhelyhez kapcsolódóan, annak mikénti értelmezése szempontjából. Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki [7/2013. (III. 01.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre (Kfv.VII.38.187/2021/11.). Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi indokolás az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének is megfelelt, az alperes ezzel kapcsolatos kifogása pedig megalapozatlan volt.

[14] A szolgálati viszony az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, a törvényben és más jogszabályokban meghatározott jogosultságok illetik és kötelezettségek terhelik. A szolgálati viszonyra vonatkozó szabályok alapvetően kógenssek. A Kúria egy korábbi döntésében rámutatott, hogy a kógens rendelkezések kiterjesztően nem értelmezhetőek, azok alkalmazása minden esetben kötelező (EBH2016.M.11.); ilyen törvényi rendelkezéstől sem a felek, sem pedig a bíróság nem térhet el. A jogalkotó hatáskörébe tartozó kérdés dönteni arról, hogy valamely juttatást a hivatásos állomány tagjai részére megteremti-e és az is, hogy milyen feltételekkel (BH2015.79.).

[15] A perbeli esetben a felperes a szolgálatirányító parancsnok, majd parancsnokl beosztása melletti járőr többletfeladatok ellátásáért 2023. április, május, július és augusztus hónapokra is megbízási díjat igényelt, melyet a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseire alapított.

Az alperes az eljárás során arra hivatkozott, hogy a Hszt. 2023. február 1. napján elfogadott módosítása értelmében a megbízási díjra való jogosultság megállapításához a Hszt. 71. §-ának a 102. § (1) bekezdés b) pontjával összhangban történő értelmezése szükséges. Fellebbezésében a járőri feladatellátás mértékét és annak rendszerességét nem tette vitássá, álláspontja szerint a felperest az általa igényelt juttatás a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem illeti meg.

[16] E körben az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes a megbízási díjra a fent hivatkozott törvénymódosítást követően a Hszt. 71. § (3) bekezdésének hatályos rendelkezése szerint jogosult, ugyanis a vitatott időszakban a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, a szolgálati beosztásához tartozó többletfeladat ellátásával rendszeresen jelentős többletmunkát végzett, melyre figyelemmel az alperes 102. § (1) bekezdés b) pontjával kapcsolatos értelmezését nem tekintette relevánsnak; amely elsőfokú ítéleti álláspont vonatkozásában a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

[17] A perbeli esetben a kereseti kérelem szerinti megbízási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából relevanciával bíró körülmény, hogy a Hszt. 2023. február 1. napjával bekövetkezett módosítását követően a jogalkotó a megbízási díj jogintézményét megtartotta, azt a Hszt. 71. §-ában – a X. fejezetben meghatározott, a szolgálat teljesítésére vonatkozó általános rendelkezésektől – elkülönítetten továbbra is szabályozni kívánta akként, hogy az általánoshoz képest eltérő, a korábbiakhoz viszonyítva szigorúbb feltételek szerinti elbírálást írt elő. Nem vitás, hogy a hivatásos állomány tagja – a jogalkotó szándéka szerint – a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén veszély vállalásával –, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani. E szabály azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben e többletfeladatot az állomány tagja rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel, és számára jelentős többletmunkát eredményezve végzi, annak ellentételezésére ne lenne jogosult. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának módosítása a hivatásos állomány tagját általános jelleggel a megbízási díjra való jogosultságból nem zárja ki, ezen értelmezéssel a megbízási díj jogintézménye [a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, valamint (3) bekezdése] valóban kiüresedne.

[18] A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának ezért csak olyan értelmezése lehet helyes, amely a 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának is teret enged; ellenkező esetben a hivatásos állományú tag ellenszolgáltatás nélkül, lényegében korlátozásoktól mentesen a beosztásához nem tartozó feladat ellátására megbízhatóvá válna. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott többletfeltétellel válik el a megbízási díj az általános szabályozástól; e speciális juttatás megfizetésére vonatkozó jogalkotói szándék a Hszt. 71. §-án keresztül érvényesül, ami abban ragadható meg, hogy habár a hivatásos szolgálati jogviszony különleges közszolgálati jogviszony, azonban a rendszeresen előforduló, jelentős többletmunka ellátásáért a hivatásos állomány tagjai is ellenszolgáltatásban kell, hogy részesüljenek. Ezt a jogi álláspontot támasztja alá, hogy a

Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában a rendszeresen elvégzett jelentős többletmunkára való utalás nem szerepel, azonban e kitétel a 71. §-ban, mint speciális szabályban megtalálható; ezen feltételek teljesülése esetén megbízási díj jár. Fellebbezésében alaptalanul hivatkozott tehát az alperes arra, hogy az érintett négy hónapban a felperes megbízási díjra jogosultságát a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja kizárja, ugyanis ez esetben is érvényesül a „lex specialis derogat legi generali” elv, miszerint az általános szabályt a speciális szabály minden esetben felülírja. A perbeli esetben ez akként ölt testet, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában szereplő általános szabály helyett a 71. §-ban rögzített rendelkezést kell alkalmazni.

[19] Az elsőfokú bíróság azt is helyesen értékelte, hogy a felperes az érintett hónapokban jelentős többletmunkát végzett. A Hszt. 71. § (3) bekezdésének módosításával a jogalkotó szándéka arra irányult, hogy a többletszolgálatért járó helyettesítési díjra az állomány tagja csak azokban az esetekben legyen jogosult, amikor a többletfeladat ellátása valóban érdemben haladja meg a szolgálati beosztásból eredő feladatellátás kereteit. Az elsőfokú bíróság – ugyan sommásan –, de indokát adta annak, hogy a felperes által a szolgálatirányító parancsnok, majd parancsnok1 beosztása mellett rendszeresen végzett járőri feladatokat miért tekintette jelentős többletmunka végzésnek. A tényállásban foglaltak és a jogi indokolásban leírtak összevetése alapján megállapítható, hogy figyelemmel volt a felperes speciális helyzetére, jelesül arra, hogy a szolgálatirányító parancsnoki, illetőleg a parancsnok1i beosztásában is ténylegesen (nyilvánvalóan többletfelelősséggel és szervezési feladatokkal is járó) vezetői munkát végzett, mivel előbbi beosztásában a járőrök munkáján felül – a küldések tekintetében – a közlekedési helyszínelők és a bűnügyi helyszínelők munkáját is irányította; parancsnok1i beosztásában pedig valamennyi városi körzeti megbízott ellenőrzése és irányítása a feladatát képezte; mindezek mellett látta el rendszeresen a 12 órás (reggel 7-től este 7-ig, vagy este 7-től reggel 7-ig tartó) járőrszolgálatot akként, hogy az egyik beosztásához sem tartozott. Az elsőfokú bíróság helyes jogi következtetésre jutott, amikor ezen körülmények összességét jelentős többletmunka végzésként értékelte. Az alperes a felperesi kimutatásban foglaltakat nem vitatta, melyek a feladatellátás nem eseti, hanem rendszeres jellegét alátámasztják, csak úgy, mint a felperes személyes előadása (5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), az a körülmény pedig, hogy a többletfeladat ellátás hónaponként esetleg eltérő mértékű volt, illetőleg voltak kimaradt hónapok, a feladatellátás hosszú ideig, rendszeresen végzett jellegét nem érinti, nem rontja le; ezért az elsőfokú bíróság – a megbízás rendszeres jellege és a jelentős többletmunka ellátása miatt – a kereset megalapozottságáról e körben is helytálló döntést hozott.

[20] A felperes F/4. szám alatt csatolt kimutatása alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peresített időszakban 17 volt az olyan hónapok száma, amikor a felperes kettő vagy azt meghaladó szolgálatát érintette az eltérő feladatellátás, amely tény a felperes a fellebbezésében sem vitatta; nem vitatta tehát azon jogi álláspontot, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag ezen hónapokra tartotta megalapozottnak a felperes megbízási díj iránti igényét. Azt az összegszerűség meghatározása körében elvégzett bírói mérlegelést sem vitatta, mely a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 50%-ában találta megállapíthatónak. Ám az elsőfokú bíróság tévedett, ehhez kapcsolódóan logikai és számítási hibát vétett, amikor az alperest terhelő marasztalási összeget is a kereseti követelés (521.779 forint) 50%-ában határozta meg. Figyelmen kívül hagyta ugyanis azon lényeges körülményt, hogy a kereseti követelés 50%-os és 75%-os megbízási díj iránti igényt egyaránt tartalmazott.

[21] Könnyen belátható, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott számítási módozat - vagyis amennyiben az eredetileg igényelt, 50%-os, illetőleg 75%-os mértéket egyaránt tartalmazó követelés 50%-ában kerül meghatározásra a marasztalási összeg - a Hszt. 71. § (5) bekezdése szerinti törvényi minimumot sérti, miután ezen metódika 25%-os, illetőleg 37,5%-os illetményalapnak megfelelő megbízási díj alkalmazásához vezetne.

[22] Mindez azt jelenti, hogy a megbízási díj számítása vonatkozásában a felperes által bemutatott módozat a helyes, és egyben a törvényi követelményeknek is megfelelő. A helyes számítás szerint a jelentős többletmunka végzéssel érintett 17 hónapra a rendvédelmi illetményalap (bruttó 38.650 forint) 50%-ának megfelelő mértékű, azaz 19.325 forint x 17 hó = 328.525 forint megbízási díj illeti meg a felperest.

[23] A helyes marasztalási összeg figyelembevételével a felperes nagyobb részt pernyertes lett, ezáltal a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a Kp. 35. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó, a Pp. 83. § (2) bekezdés második fordulatra alapított téves perköltségviselési rendelkezését is megváltoztatta, és a Pp. 83. § (2) bekezdés első fordulata alapján kötelezte az alperest a felperes részére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 4. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján a pernyertességhez igazodóan 16.600 forint (10.000 forint jogtanácsosi munkadíj + 6.600 forint útiköltség, mint készkiadás) elsőfokú perköltség megfizetésére.

[24] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (2) bekezdésének alkalmazásával az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, a fellebbezéssel támadott részét megváltoztatta és a felperes részére fizetendő megbízási díjat 328.525 forintra felemelte (amely rendelkezés az elsőfokú bíróság által a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjaként megállapított 2022. május 6. napja szerinti dátumot nem érintette), az alperest a felperes nagyobb részben történő pernyertességére tekintettel elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte; ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[25] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint az IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[26] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[27] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[28] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. november 14.

dr. Németh Andrea s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.	dr. Bicskei Ildikó s.k.
a tanács elnöke, előadó	bíró	bíró